

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ “НЕОФИТ РИЛСКИ”
БЛАГОЕВГРАД

ПРАВНО-ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

2700 Благоевград, пл. Георги Измирлиев – Македончето 1
тел/факс: +395/ 73/ 88 66 17, e-mail: admin@law.swu.bg

дисциплината “Съвременни философски учения”

КОНСПЕКТ

1. Дискурсът за модерността. Модерното мислене и модерният светоглед. Характерни черти на модерната философия. Безпокойствата на модерността, хуманизиране на модерността. “Новото място” на философията или възстановяването на изконната ѝ роля?
2. Идеино-теоретични източници на аналитичната философия. Отношението “философия-логика-математика” и проблемът за ролята на философията. Възможностите на логическия анализ на езика.
3. “Логически съвършеният език” и “псевдопроблемите” на философията. Границите на света и границите на езика. Значение и смисъл. Езикът като игра и философските проблеми.
4. Виенският кръг и научното схващане на света. Лингвистичният анализ и проясняването на философската проблематика. Проблемът за смисъла и “безсмислието” на философията. Езикови и/или философски парадокси.
5. Философията на прагматизма: Пърс, Джеймс и Дюи.
6. Кризата на позитивисткото съзнание и възникването на философията на живота. Понятието “живот”. Проблемът за творчеството и отношението наука - философия във философията на живота
7. Анри Бергсон и философията на интуитивизма - характерни черти. Критика на научния метод. Понятие за философията. Проблемът за времето и възможностите на интелекта и интуицията.
8. Социалните теми във философията на живота - Хосе Ортега-и-Гасет. Бунтът на масите, масовото общество и господството на безличното начало в културата.
9. Психоанализата на Зигмунд Фройд: основни понятия и идеи. Пространствена (топологична) структура на психиката: съзнавано и несъзнавано. Принцип на удоволствието и принцип на реалността. Зигмунд Фройд като философ на културата и обществото: авторитетът и нормативните системи; религията като вечна и полезна илюзия; Ерос и култура; цивилизация, технически прогрес и бъдещето на човечеството.
10. К. Г. Юнг: архетипове и колективно несъзнавано. Индивидуация и психологически типове. Аналитико-психологично обосноваване на феномените на културата.

11. Неофройдизъм: Алфред Адлер и индивидуалната психология. Социопсихологизмът на Ерих Фром или “културният психоанализ”. Модерното общество и неговата ирационалност: смисъл и безсмислие на човешкото битие.
12. Философия на символа: общокултурният характер на символа; опити за определение на символа; функции на символа; символ и знак; символ и познание. Категорията символ в европейската традиция. Безкрайните смисли на символа. Ернст Касирер: философия на символните форми - мит, религия, език, изкуство, наука. Символът и проблемът за човешкото самопознание.
13. Мирча Елиаде: философия на митологичните и религиозно-символните форми. Съществуване и осветен живот: проблемът за разбирането и саморазбирането на модерния човек. Сакрално и профанно: сакрално пространство и време и сакрализация на света.
14. Франкфуртската школа: Макс Хоркхаймер и Теодор Адорно. Що е Просвещение? Критика на Просвещението. Власт и статукво.
15. Франкфуртската школа: Херберт Маркузе и Ерих Фром Франкфуртската школа: Психичното здраве и разумното общество. Модерният консумативизъм и отчужденият човек. Хуминистичен психоанализ и марксизъм.
16. Карл Попър: критика на тоталитарния разум. Методология на социалните науки и критика на историцисткия подход.
17. Концепцията за отвореното и затвореното общество.
18. Едмунд Хусерл: философията като ейдетика. Интенционалността на съзнанието. Методът на феноменологичната редукция. Интенционален анализ на съзнанието.
19. Екзистенциализмът на Мартин Хайдегер. Екзистенциалната аналитика на Dasein. Времеостта и захвърлеността на човешкото битие; постигане на смисъла на битието-в-света. Схващането за философията.
20. Персоналистичната религиозна философия на Николай Бердяев. Свобода и творчество. Светът на обективациите, философията и кризата на културата на 20 в.
21. Екзистенциалната философия на Жан-Пол Сартър. Що е екзистенциализъм? Екзистенция и същност. Човекът като проект. Екзистенция и свобода. Проблемът за избора и отговорността. Екзистенциализмът е хуманизъм. Екзистенциализъм и марксизъм.
22. Съвременни проблеми на херменевтиката: Модерна и постмодерна философия.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА И ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Аналитическая философия. Избранные тексты. Составление А.Ф. Грязнова, МГУ, 1993.
2. Витгенштейн, Л. Логико-философский трактат, пер. С неме. (With an Introduction by Bertrand Russel), М. 1958
3. Витгенщайн, Л. Избрани съчинения, Съставител и автор на въстъпителната студия проф. Д-р Елена Панова, С., 1988
4. Гусерль, Едмунд, Логические исследования, Часть первая, Прологомены к чистой логике, СПб 1909 (ксерокс)

5. Гусерль, Едмунд, *Философия как строгая наука*, НОвочеркасск, , 1994
6. Хусерл, Едмунд, *Идеята за феноменологията*, С., 1991
7. Хусерл, Едмунд, *Кризата на европейските науки и трансцендентната феноменология*, С. 1992
8. Джеймс Уилямс, *Прагматизмът*, , С. 1994
9. Конт, Огюст, *Социалната наука*, С. 1998
10. Мерло-Понти, Морис, *Око и дух*, М. 1992.
11. Мерло-Понти, Морис, *Философът и неговата сянка*, Антология, ИК, “Кр. и хум.”, 1996
12. Нелсън, Леонард, *Сократовият метод*, С., 1993
13. Паулсен, Фридрих, *Въведение във философията*, С. 1906
14. Рассел, Бертранд, *Почему я не христианин*, (Избранные атеистические произведения), М. 1987
15. Риккерт, Генрих, *Границы естественно-научного образования понятий*, СПб, 1903
16. Фуко, Мишель, *Слова и вещи. Археология гуманитарных наук*, Вступ. Статя Автономовой, М. 1977 (ксерокс)
17. Фуко, Мишел, *Генеалогия на модерността*, С. 1992
18. Фуко, Мишел, *Просвещение и критика*, С. 1997
19. Шютц, Алфред, *Чужденецът*, Избарни статии, С. 1999
20. Бегиашвили, Арчил, *Неопозитивизъм и екзистенциализм*, Тбилиси, 1975
21. Грищенко, А.М., *Философия на културата на Маргбургската школа*, Минск, 1984
22. Дейков, Александър, *Философията на логическия емпирист*, С. 1975
23. Кант и кантианци, *Критическите очерки на една философска традиция*, Отв. ред. А.С. Богомолов, М. 1978
24. Нири Кришоф, *Философска мисъл в Австро-Венгрия*, М. 1987
25. *Позитивизъм и наука*, Отв. Ред. Д.П. Горский, Б.С. Грязнов, М. 1975
26. Сахарова, Т.А. *От философия на съществуването към структурализма*, М. 1974
27. Свасян, К.А., *Феноменологическо познание, Пропедевтика и критика*, Ереван, 1987
28. *Современна буржуазна философия*, ПОд ред. А.С. Богомоловой, Мелвил и Нарского, МГУ 1972
29. Спасов, Добрин, *Единство и многообразие, Към критиката на съвременния философски плурализъм*, С. 1977
30. Стефанов, Иван, *Трансценденталната философия и метафизиката, От Кант до неокантианството*, С. 1987
31. Юлина, Н.С., *Проблема на метафизиката в американската философия на XX век*, Критическият очерк емпирико-критическите течения, М. 1978
32. Попър, К. “Отвореното общество и неговите врагове”, “Магията на Платон”, т. 1, Изд. “Отворено общество”, “Златорогъ”, 1993 г
33. Попър, К. “Отвореното общество и неговите врагове”, “Апогеят на пророчеството - Хегел, Маркс и последиците”, т. 2, Изд. “Отворено общество”, “Златорогъ”, 1995 г.,
34. Попър, К. “Някои проблеми на новите демокрации”, Изд. “Калъс” и СУ “Св. Кл. Охридски”, София, 1993 г.
35. Попър, К. *Безкрайното търсене*, Изд. къща “Златорогъ”, София, 1998г.
36. Поппер, К. *Логика и растеж на научното знание*, МОсква, “Прогресс”, 1983
37. Popper, K. *How I see Philosophy*, in: Popper, K. *In Search of a Better World*, Routledge, London, 1994.
38. Попов, З. *Началото на философията като философски пролем*, в: “Мит и философия”, УИ “Св. Кл. Охридски”, София, 1991,

39. Эйдлин, Ф. “Карл Поппер и теория демократии”, “Философские науки”, 5/1990 г.
40. Критический рационализм. Философия и политика, “Мысль”, М, 1981.
41. Popper, K. Conjectures and Refutations, Routledge and Keagan Paul, London, 1974
42. Popper, K. The Myth of the Framework, Routledge, London and New York, 1996
43. Лозев, К. Тоталитаризмът като обезличаване, “Философска мисъл”, 1990/11
44. Маринов, М. Логиката на науката и методологията на Карл Поппър, София, УИ “Св. Кл. Охридски”, 1992.
45. Богданов, Б. Идеи и идеология в “Отвореното общество” на Карл Поппър. Послеслов към “Отвореното общество и неговите врагове”
46. Хайдегер, М. Какво е това философията?, в: “Мит и философия”, София, УИ “Св. Кл. Охридски”, 1991.
47. Попов, З. Началото на философията като философски проблем, в: “Мит и философия”, София, УИ “Св. Кл. Охридски”, 1991.
48. Корнкрофт, М. Открытая философия и открытое общество. Ответ д-ру Карлу Попперу на его опровержение марксизма. М., 1972
49. Апостолов, А. Критическата рационалност като алтернатива на психологизма и социологизма, сп. “Философски алтернативи”, 2/1997.
50. Енев, З. Платон като защитник на отвореното общество (един опит, насочен срещу интерпретацията на платонизма), сп. “Философски алтернативи”, 7/1990.
51. Lozev, K. The Moral Crisis in Bulgaria, , Mad River, 1/1990.
52. Wilkins, B. Has History Any Meaning? A Critique of Popper’s Philosophy of History, The Harvester Press, Hassocks, Sussex, 1978.
53. Popper, K. Objective Knowledge, Oxford, University Press, 1972
54. Ackerman, R. The Philosophy of Karl Popper, University of Massachusetts Press, Amherst, 1976
55. Popper, K. The Poverty of Historicism, Routledge, London and New York, 1994
56. Вебер, М. Науката като призвание, сп. “Философска мисъл”, 7/1990
57. Адорно, Т.В. К логике социальных наук, Вопросы философии, 10/1992
58. Овчинников, Н. Карл Поппер - наш современник, философ XX века, , Вопросы философии, 8/1992
59. Поппер, К. Логика социальных наук, , Вопросы философии, 10/1992
60. Тулмин, С. Космополис - скритата програма на модерността, ИК “Калъс”, София, 1994
61. Гинев, Димитър, Модели на научното развитие, Изд. “Наука и изкуство”, София, 1986
62. Гинев, Д.
63. Лосев, А. и Тахо-годи, А. Платон, Изд. ЛИК, София, 1999
64. Арон, Р. Демокрация и тоталитаризъм, Изд. “Аргес”, СОфия, 1993
65. Мило, Ж. Поппър или поставената под въпрос истина, сп. “Философска мисъл”, 11/1982
66. Научното схващане за света: Виенският кръжок, прев от англ. Димитър Гинев, сп. “Философска мисъл”, 12/1989.
67. Гинев, Д. След шестдесет години (Споменът за един манифест), сп. “Философска мисъл”, 12/1989.
68. Франк, Филип. Философия науки, пер. с англ., М., 1960
69. Хилл, Т. Современная теория познания, М., 1961
70. Карнап, Рудолф. Философские основания физики, М., 1971.
71. Нарский, И. Философия Бертрана Расселя, М., 1962.
72. Нарский и . . . Бертран Рассел - философ и гуманист, сп. “Вопр. Филос.”, 6/1972.

73. Нарский, И. Очерки по истории позитивизма, М., 1960.
74. Нарский, И. Современный позитивизм, М., 1961.
75. Нарский, И. Антология мировой философии, 4 т., М., 19
76. Гелнер, Э. Слова и вещи, М., 1960
77. Аналитическая философия в двадцатом веке, сп. "ВОпр. Филос.", 8/1988.
78. Структура и развитие науки, пер. с англ., М., 1978.
79. Пуанкаре, Анри. О науке, М., 1983.
80. Ракитин, Философские проблемы науки, М., 1977
81. Зотов и Воровцова, Буржуазная философия науки, М., 1978.
82. В поисках теории развития науки, М., 1982.
83. Ильин и Калинин, Природа науки, Гносеологический анализ, М., 198
84. Бегиашвили, А.Ф. Метода анализа в современной буржуазной философии, М., 198
85. Богданов, Нено. Философията на Лудвиг Витгенщайн, УИ, С., 1994.
86. Елиаде, Мирча. Митът за вечното завръщане, ИК "Хр. Ботев", С., 1994.
87. Елиаде, Мирча. Шаманизмът и архаичните техники на екстаза, ЛИК, С., 1996.
88. Елиаде, Мирча. В двора на Дионис, ИК "Хр. Ботев", С., 1995.
89. Елиаде, Мирча. История на религиозните вярвания, ИК "Хр. Ботев", С., 1997.
90. Елиаде, Мирча. Митът за вечното завръщане, ИК "Хр. Ботев", С., 1994.
91. Елиаде, Мирча. Паджадали и йога, ХЕМУС, 1995.
92. Елиаде, Мирча. Трактат по история на религиите, ЛИК, С., 1995.
93. Елиаде, Мирча. Мойрен, Змията, НК, С., 1998.
94. Елиаде, М. Митове, сънища и тайнства, ИК "Прозорец", С., 1999.
95. Юнг, Карл Густав. Автобиография: спомени, сънища, размисли, Евразия-Абагар, С., 1994.
96. Юнг, Карл Густав. Автобиография: спомени, сънища, размисли, Евразия-Абагар, С., 1994.
97. Юнг, Карл Густав. Изследвания върху символиката на цялостната личност, Евразия-Абагар, С., 1995.
98. Юнг, Карл Густав. За основите на аналитичната психология, Евразия-Абагар, С., 1994.
99. Юнг, Карл Густав. Отговор на Йов, Евразия-Абагар, С., 1997.
100. Юнг, Карл Густав. Критически речник на аналитичната психология, Евразия-Абагар, С., 1994.
101. Юнг, К. Изследвания на човешките архетипове, Отв. О-во, С., 1999
102. Ръсел, Берtrand. Теория на познанието, Критика и хуманизъм, С., 1997.
103. Сивилов, Л. Съвременни немарксистки теории на познанието, УИ, С., 1986.
104. Сивилов, Л. Системното познание, 2-ро изд., С., 1994.
105. Хабермас, Юрген, Дискурсът за модерна и постмодерна философия, ЛиК, С., 1998
106. Лиотар, Ж.-Фр. Постмодерната ситуация, КиХ, С., 1997
107. Фуко, М. Просвещение и критика, КиХ, С., 1997
108. Фуко, М. Анормалните, ЛиК, С., 2000
109. Фуко, М. Власт, КиХ, С., 1997
110. Лиотар, Ж.-Фр., Постмодерното обяснено за деца, КиХ, С., 1996
111. Popper, K. On Culture Clash, in: Popper, K. In Search of a Better World, Routledge, London, 1994
112. Popper, K. Toleration and Intellectual Responsibility, in: Popper, K. In Search of a Better World, Routledge, London, 1994

113. Popper, K. Science and Criticism, in: Popper, K. In Search of a Better World, Routledge, London, 1994
114. John Passmore, A Hundred Years of Philosophy, Penguin books, NY, 1978
115. Frederick Copleston, SJ, A History of Philosophy, vol. VIII, Image Books, NY, London, Sydney, Auckland, 1993
116. A. J. Ayer, Philosophy in the Twentieth Century, Vintage Books, NY, 1982
117. Ernst Cassirer, The Myth of the State, Yale University Press, 1974
118. www.philosophypages.com
119. www.lib.ru

Автор: доц. д-р Камен Лозев, щатен преподавател
в катедра “Философски науки“, Философски факултет